

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžr/80/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200361
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200361.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, Sokolovce, Piešťanská 278/108, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, pozemkový a lesný odbor, Krajinská cesta 5053/13, Piešťany, za účasti: 1/ Q. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y, 2/ PaedDr. X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V, 3/ A. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave, odbor prvostupňového rozhodovania z 27. marca 2013, č. OPR-A2013/00077, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 08. apríla 2014, č. k. 38Sp/30/2013-54, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 08. apríla 2014, č. k. 38Sp/30/2013-54 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie právneho predchodcu odporcu z 27.03.2013, č. OPR-A2013/00077, ktorým ako príslušný orgán rozhodujúci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vo veci oprávnenej osoby Q. O. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce rozhodol tak, že priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, zapísaným v pôvodnej vl. č. 2, kat. úz. Y, ako parcely registra „C“ a ako parcely registra „E“ (s uvedením čísiel príslušných listov vlastníctva) s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia príslušný orgán katastra zapíše z podielu 1600/260634 (vl. č. 2), uvedeného v Pkv. č. 92, kat. úz. Y pre Q. Z. 1/6, t.j. 400/390951 vzhľadom k celku, pre PaedDr. X. Z. 1/6, t.j.

400/390951 vzhľadom k celku a pre A. Z. 1/6, t.j. 400/390951 vzhľadom k celku a z podielu 2248/68633 (vl. č. 4), uvedeného vo Pkv. č. 105, kat. úz. Y pre Q. Z. 1/36, t.j. 562/205899 vzhľadom k celku, pre PaedDr. X. Z. 1/36, t.j. 562/205899 vzhľadom k celku a pre A. Z. 1/36, t.j. 562/205899 vzhľadom k celku.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa nestotožnil s tvrdeniami navrhovateľa, ktorý napriek vyslovenému záveru o neplatnosti právneho úkonu zopakoval, že kúpnu zmluvu ako konkurzný správca uzavrel riadne v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003, pričom v čase realizácie predmetného opatrenia súdu postupoval podľa vtedy platného zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a nemal vedomosť, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z. Krajský súd mal za to že správny orgán správne vyhodnotil s odkazom na § 4 ods. 2 zákona, že konkurzný správca predajom pozemkov pred skončením lehoty na uplatnenie nárokov podľa uvedeného zákona, teda pred 31.12.2004, porušil zákon a spôsobil, že ním uzavretý právny úkon, kúpna zmluva, je neplatný. V ďalšej časti odôvodnenia sa krajský súd zaoberal otázkou okruhu účastníkov tak správneho konania ako aj súdneho preskúmvacieho konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ - správca konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce. Navrhol ho zmeniť, napadnuté rozhodnutie právneho predchodcu odporcu zrušiť a vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie. Zopakoval tvrdenia, že kúpna zmluva na predmet prevodu bola uzavretá riadne v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.12.2003. Podľa jeho názoru správny orgán mohol a mal vyhodnotiť uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 16.03.2004 a následné povolenie vkladu dňa 24.03.2004 pod V 510/04 ako prekážku vydania veci. Tvrdil, že žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňažovaniu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a jej následnému odkladovaniu neexistovali. Ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie predmetného opatrenia súdu nemal vedomosť ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z. Ako predávajúci a správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom o konkurze a vyrovnaní. Na skutočnosť, že sa jedná o pozemky, na ktoré sa môže vzťahovať uvedený zákon, jemu nepredložil nikto žiadny doklad, svedčiaci o tom, že predmetné pozemky boli odňaté oprávneným osobám bez náhrady postupom podľa zákona SNR 81/1949 Sb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov a aj z toho dôvodu došlo podľa názoru navrhovateľa k platnému zápisu vkladu vlastníckeho práva v prospech kupujúceho, ktorý nadobudol vlastnícke právo dobromyseľne.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že JUDr. Jozef Krško ako správca konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce uzavrel dňa 16.03.2004 kúpnu zmluvu o predaji a kúpe nehnuteľností v kat. úz. Y, na parcely vedené na LV č. XXXX, XXX-X a XXX. Uvedená zmluva bola uzavretá v dobe účinnosti zákona č. 503/2003 Z. z. pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov, t.j. pred 31.12.2004. Poukázal na znenie ustanovenia § 4 ods. 2 uvedeného zákona, podľa ktorého povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté. Uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že na pozemky v katastrálnom území Y bol uplatnený nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z., uvedená kúpna zmluva je neplatná zo zákona.

Účastníci 1/ a 2/ Q. Z. a PaedDr. X. Z. v písomných vyjadreniach k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Účastníčka 3/ A. Z. sa k odvolaniu nevyjadřila.

Dňom 01.06.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý upravuje v § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozhodol rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP). Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP).

V danej veci príslušný orgán rozhodol o uplatnenom nároku oprávnených osôb Q. Z., PaedDr. X. Z. a A. Z. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. tak, že Q. Z., PaedDr. X. Z. a A. Z. ako oprávnené osoby podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona spĺňajú podmienky v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ na navrátenie vlastníctva a preto sa im priznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Y. (ktoré boli odňaté ich právnej predchodkyni bez náhrady postupom podľa zákona SNR 81/1949 Sb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov). Kúpnu zmluvu o prevode bývalých urbárskych pozemkov vo vlastníctve družstva v kat. úz. Y., uzavretú dňa 15.03.2004 medzi správcou konkurznej podstaty úpadcu poľnohospodársko-obchodného družstva SĽŇAVA so sídlom v Sokolovciach JUDr. Jozefom Krškom a Q. P. posúdil s odkazom na § 4 ods. 2 zákona ako neplatný právny úkon.

Zákon prostredníctvom ustanovenia § 4 ods. 2 stíha sankciou absolútnej neplatnosti právne úkony povinnej osoby, týkajúce sa prevodu pozemkov, o navrátení vlastníctva, ku ktorým sa koná podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov na príslušnom orgáne v prípade, že k prevodu pozemku (pozemkov) došlo po nadobudnutí účinnosti zákona, teda po 01.01.2004.

JUDr. Jozef Krško uzavrel zmluvu o prevode pozemkov dňa 15.03.2004 - po nadobudnutí účinnosti zákona, teda po 01.01.2004 a pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov. Zmluva je absolútne neplatná (§ 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z., § 39 OZ). Pre posúdenie absolútnej neplatnosti zmluvy je právne irelevantné poukazovanie navrhovateľa na opatrenie príslušného konkurzného súdu ako aj jeho tvrdenia, že žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňažovaniu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a jej následnému odkladovaniu neexistovali a že ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie opatrenia konkurzného súdu nemal vedomosť ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z.

Pokiaľ ide o otázku okruhu účastníkov správneho konania ako aj súdneho preskúmavacieho konania, najvyšší súd je toho názoru, že účastníkmi konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z., ktorý upravoval navrátenie vlastníctva k pozemkom, sú len oprávnené a povinné osoby; v zmysle zásady „lex specialis derogat lex generalis“ sa potom neuplatní určenie okruhu účastníkov podľa § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok).

V ostatnom najvyšší súd odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku krajského súdu, s ktorými sa stotožnil (§ 219 ods. 2 OSP v znení od 15.10.2008, od účinnosti novely - zákona č. 384/2008 Z. z.).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že v preskúmvanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov, uvedených vyššie preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP, keďže navrhovateľ nemal úspech ani v odvolacom konaní a odporcovi nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.